

Фурса О. О.,

*д-р пед. наук, професор,
ректор Мистецького інституту
художнього моделювання та дизайну
імені Сальвадора Далі, м. Київ*

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ДИЗАЙНЕРІВ У КОНТЕКСТІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

***Анотація.** У статті йдеться про сучасні тенденції розвитку дизайн-освіти, враховується потенціал мистецтва щодо формування уподобань і смаків людини впродовж усього життя. Ідея неперервної освіти реалізується шляхом проектування відповідного мистецького середовища для майбутнього фахівця-дизайнера: створення комплексних навчальних закладів інноваційного типу, що надають якісну мистецьку освіту: від дитячих дизайн-студій до закладів підвищення кваліфікації дипломованих фахівців.*

***Ключові слова:** мистецька освіта, модернізація вищої мистецької освіти, інноваційний тип освітньої установи, неперервна освіта, спадкоємність різних ступенів освіти, актуальна культура.*

***Постановка проблеми, її зв'язок із важливими теоретичними і практичними завданнями...** У Постанові Кабінету Міністрів України «Про першочергові заходи щодо розвитку національної системи дизайну та ергономіки і впровадження їх досягнень у промисловому комплексі, об'єктах житлової, виробничої і соціально-культурної сфер» зазначено, що в суспільстві наявний значний попит на фахівців із дизайну. Створення*

Ради з дизайну при Кабінеті Міністрів України і впровадження Програми розвитку дизайну в Україні – це кроки, які визначили нормативну базу формування кадрового потенціалу в галузі дизайну, а також відіграли кардинальну роль у вирішенні низки соціально-економічних проблем, зокрема проблеми підвищення рівня художньо-естетичної культури суспільства, розвитку вітчизняної системи професійної підготовки дизайнерів, створення нових робочих місць. Професійна підготовка майбутніх дизайнерів в Україні бачиться як складна багаторівнева система. У контексті динамічного реформування освітньої галузі дизайн-освіта охоплює у своєму розвитку кілька етапів, які забезпечують безперервність і наступність у змісті, формах і методах навчання. Відтак актуальності набуває проблема вивчення і реалізації тенденції наступності у підготовці дизайнерів у середній та вищій ланці освітньої системи.

Аналіз досліджень, в яких започатковано розв'язання проблеми, виокремлення невисвітлених питань... Проблема відтворення інтелектуального й національного потенціалу суспільства в дизайн-освіті, що зумовлює зміни в її змісті й призводить до пошуку інноваційних підходів у підготовці майбутніх фахівців, тривалий час розглядалася в контексті загального розвитку освіти і культури. Дослідженню різних аспектів підготовки фахівців із дизайну присвячено низку наукових праць, які можна систематизувати за такими напрямками: *філософія освіти* (В. Андрущенко, А. Герасимчук, І. Зязюн, В. Кремень та ін.), *теорія та історія освіти* (А. Алексюк, А. Вихрущ, О. Сухомлинська та ін.), *професійна і педагогічна освіта* (С. Гончаренко, О. Дубасенюк, Н. Ничкало та ін.), *теорія дизайну і*

художньої творчості (Л. Безмоздін, О. Бойчук, О. Генісаретський, В. Даниленко, О. Дем'янчук, Л. Орша-нський, В. Папанек, В. Прусак, В. Радкевич та ін.); *теорія і практика мистецької освіти й естетичного виховання* (В. Бутенко, Г. Гребенюк, В. Орлов, О. Ростовський, О. Рудницька, В. Тименко, О. Шевнюк та ін.).

Ретроспективний і логіко-системний аналіз теорії і практики вищої освіти дає підстави стверджувати, що виявлення тенденцій становлення і розвитку системи дизайнерської освіти ще не стало предметом цілісного, системного та послідовного вивчення у вітчизняній педагогічній науці; та й у площині вітчизняної дизайн-освіти поки що ідентифікувати її як систему можна лише з певними застереженнями.

Мета статті: висвітлити взаємопроникнення природо- і культуровідповідної моделей освіти і їх значущість у розробленні проблеми неперервної системи дизайн-освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів... Концепція наступності в системі професійної підготовки фахівців виходить із основних принципів реформування професійної освіти:

- створення інтенсивних, гнучких систем навчання, що забезпечують високу якість освітньої та професійної підготовки, реалізацію всіх потенційних можливостей і здібностей особистості;
- інтеграція професійної освіти і виробництва;
- багаторівневість професійної освіти;
- формування і розвиток особистості в безперервному цілісному процесі загальноосвітньої, загальнотехнічної і професійної підготовки на основі гуманітарної, природничо-наукової, художньо-

творчої (загальнопрофесійної) і спеціальної освіти, комп'ютерної грамотності та впровадження інформаційних технологій [3, с. 52], [4, с. 73], [7, с. 162].

Так, науковець Т. В. Челишева у системі неперервної художньої освіти розглядає діалектику трьох взаємопов'язаних аспектів, а саме: процес загальнокультурного и професійного становлення людини; механізм розвитку культурного потенціалу суспільства; формування освітньої системи, що є необхідною умовою для розвитку художньо-освітнього простору [10]. Наступність між освітніми рівнями дає можливість виявити резерви системи освіти, позаяк на перетині навчальних закладів різного рівня акредитації особливо рельєфно виявляється як міцність попередньої підготовки, так і деякі педагогічні недоліки, можливості їх попередження.

Множинність підходів до вирішення проблем організації неперервної освіти і професійної підготовки майбутніх дизайнерів вимагає фундаментального вивчення існуючих тенденцій у трансформації власне дизайну як одного із напрямів соціокультурного розвитку суспільства і системи професійної дизайн-освіти, яка має, з одного боку, – забезпечити стабільність у зростанні художньо-естетичного рівня дизайнерського продукту, а з іншого, – індивідуальний розвиток особистості фахівця, його професійних якостей, а також глобальний розвиток дизайнерської культури в суспільстві.

У розвитку сучасної дизайнерської освіти спостерігаються дві тенденції. У широкому соціальному і у вузькому предметному сенсах. *Перша* – це дуже широкий контекст, в якому дизайнерська освіта здійснюється дизайнерами

професіоналами і який поширюється на всі соціальні і вікові групи населення: від дошкілля – до пенсіонерів, від людей-аматорів із вищою освітою, які прагнуть отримати другу професію – до безробітних, які з різних причин не отримали належної професійної освіти. «Концепція LLL [Long Life Learning – навчання впродовж усього життя] зорієнтована, – як пише М. Ф. Степко, – на людину у контексті забезпечення її зайнятості та активної громадянської позиції. В такому сенсі навчання впродовж життя орієнтується на попит ринку праці, а не на пропозиції з боку професійної освіти» [8]. Попит у світі на професійних висококваліфікованих дизайнерів зростає відповідно до етапів розвитку дизайнерської культури як окремих пересічних громадян, так і суспільства в цілому. Означені процеси тісно взаємопов'язані і взаємозумовлені. Дизайн-освіта має забезпечити пропаганду кращих досягнень дизайну, поширення дизайнерської культури і забезпечення зростаючого попиту на кваліфікованих фахівців та їхні дизайнерські вироби.

Друга – це офіційно визнана (акредитована і ліцензована) професійна дизайн-освіта, яка традиційно здійснює підготовку дизайнерів-професіоналів: від освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» до освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» та забезпечує фахову науково-дослідницьку підготовку через систему аспірантури і докторантури. Цей напрям, за сучасною термінологією, формально є однією з галузей освіти, завдання якої полягає в наданні освітніх послуг, і забезпеченні ринку праці кваліфікованими дизайнерами, але інша її функція – сприяти розвитку культури суспільства.

Зважаючи на принцип неперервності, дизайнерську освіту можна уявити як послідовно спроектовану різнорівневу систему за такими рівнями:

1. дизайн у системі загальної освіти (профільне і непрофільне навчання);
2. дизайн-освіта у системі професійної освіти (ліцеї і ПТУ);
3. дизайн-освіта у ВНЗ усіх рівнів акредитації;
4. післядипломна дизайнерська освіта;
5. друга освіта (дизайн) і курсова підготовка дизайнерів та аматорів дизайнерського мистецтва різних вікових груп.

Неперервність як принцип модернізації професійної освіти забезпечує наступність різних ступенів освіти й одночасно – багатовимірний рух особистості в освітньому просторі. Особливістю реалізації принципу неперервності освіти в процесі модернізації вітчизняної системи професійної підготовки дизайнерів є заснування різних типів середніх, професійних та вищих освітніх установ, які у своїй цілісності утворюють систему багаторівневої підготовки фахівців.

В осмисленні того, якою є і якою має бути сучасна дизайн-освіта як соціальний інститут, науковці звертаються до одного з можливих орієнтирів – *«актуальна культура»*. «Актуальна культура» втілює загальноновизнані у суспільстві цінності, що уможливають диференціацію актуальної «живої культуру», від «незатребуваної у певний період». Окремі дослідники схильні вважати, що дизайн-освіта є «специфічним видом пристосування до сучасності» і водночас складає їй «певну опозицію» [11]. З огляду на це, виникає потреба в профілізації, спеціалізації та проектуванні різнорівневого навчання у дизайнерських освітніх закладах. Особливої гостроти набуло питання щодо

диференціації знань (за типами навчальних закладів, фаховим рівнем випускників тощо) та пов'язаної з ним проблеми інтеграції знань (створення інтегрованих курсів, узгодження й координування навчального матеріалу, якісних змін у навчальних програмах із метою формування системи знань тощо).

Наразі українське суспільство усвідомлює дизайн як один із нових різновидів діяльності. Зважаючи на це, першочергового значення набуває професійна орієнтація майбутніх дизайнерів. Історія розвитку дизайну, його значущість у культурі має бути відомою молодій людині на етапі вибору і проектування траєкторії професійного становлення. Оцінювання речі, розуміння її естетичної краси широко пов'язані з предметним світом, а отже, з творчістю дизайнера. Тому методологічно важливим є врахування принципу наступності знань у галузі дизайну. Концепція неперервної освіти створює можливості для проникнення дизайн-освіти в структуру загальної обов'язкової освіти і забезпечення умов для формування дизайнерської культури, проектного мислення учнів у ранній віковий період.

Ідея створення та розвитку в Україні *початкового ступеню дитячої дизайнерської освіти*, яка уможливило навчання дітей у доступній для них формі, вперше була сформульована у Харківській школі дизайну. Вченими кафедри дизайну свого часу проводився експеримент із розроблення спеціального курсу навчання, розвитку альтернативної системи безперервної дизайн-освіти [2].

Вітчизняні дослідники дизайн-освіти наголошують на її ефективності, що істотно залежить від «найбільш раннього ознайомлення учнівської молоді з дизайном. Незаперечним є факт, – пише

В. А. Шпільчак, – що у шкільному віці активно формуються естетичні потреби, смаки, відбувається вибір майбутньої професії [12]. Автор слушно зауважує, що у загальноосвітній школі знайомство з дизайном переважно «віртуальне». До цього можна додати основи гуманітарної освіти, які отримує учень на уроках історії, літератури, частково біології. У деяких школах практикується гурткова робота в майстернях – інкрустація, карбування, різьблення по дереву та ін. Такі заняття слугують певною мірою цілям мистецтва, але абсолютно не пов'язані з утилітарними потребами людини і практичними та комунікативними функціями речей. За межами ручного ремесла школярі не отримують жодних уявлень ні про предметне середовище, ні про дизайн, хоча їм і прищеплюється деяке пластичне чуття, розуміння матеріалу, його можливостей. Маємо констатувати, що на сьогодні *дизайн-освіта в школі* (у системі загальної середньої освіти) існує лише на рівні локальних експериментів у поодиноких студіях і центрах дитячо-юнацької творчості. В окремих навчальних закладах така робота проводиться зусиллями окремих ентузіастів.

Розробка моделі комплексного закладу інноваційного типу – «дитяча дизайн-студія – мистецький коледж – мистецький інститут» ґрунтується на дослідженнях проблем інноваційного навчання та інноваційної освітньої діяльності як комплексного процесу створення, розповсюдження і використання в галузі технології та педагогіки [1, с. 497], як нового типу організації навчально-виховного процесу [5, с. 19], як діяльність, що передбачає розвиток творчого потенціалу педагога, зміну способів діяльності, стилю мислення особистості тощо.

У процесі моделювання було створено складну систему, в якій взаємодіють відносно автономні підсистеми – *дитяча дизайн-студія, коледж, ВНЗ, курсове післядипломне навчання дорослих*. Подібне їх об'єднання в комплекси характерно для багаторівневої освіти. Воно дозволяє домогтися спільними зусиллями більш високих результатів діяльності у підготовці фахівців-дизайнерів більш високої якості, інтенсифікуючи процес набуття ними професійної освіти.

Зважаючи на це, сутність наступності «коледж – ВНЗ» досліджено у розвитку спрямованості особистості, в тенденціях вікового розвитку на початковому етапі в коледжі і за умови переходу студентів на ступінь вищої освіти до його завершення у ВНЗ.

Коледж як інноваційний тип освітньої установи підвищеного рівня підготовки фахівця середньої ланки займає особливе місце у структурі дизайн-освіти. Коледж є розповсюдженим типом освітньої установи у світовій системі професійної підготовки та інноваційним – у вітчизняній.

Вища школа «закладає фундамент професії, формує менталітет фахівця, розширює професійний профіль, розвиває творчі здібності, забезпечує професійну мобільність і конкурентоспроможність... базова освіта – це не тільки спеціальні дисципліни, це і гуманітарна підготовка, і найголовніше, – фундаментальна підготовка за фахом. Фундаментальна підготовка визначає можливість і реальність стратегічного мислення, здатність передбачати» [9, с. 74].

Розвиток системи вищої професійної дизайн-освіти у контексті модернізації освіти в Україні проявляється більшою чи меншою мірою у таких тенденціях:

- модернізація структури змісту професійної освіти;
- забезпечення випереджувального характеру освіти;
- підготовка професіонала, який володіє соціальною, комунікативною, інформаційною, когнітивною і спеціальними компетенціями;
- підвищення рівня морального, громадянського, патріотичного виховання;
- проведення моніторингу освітнього процесу і професійного розвитку студентів;
- розширення міжнародної співпраці; реалізація основної потреби молоді у самовираженні;
- забезпечення участі роботодавців і партнерів у вирішенні проблем професійної освіти;
- встановлення пріоритету освіти над усіма іншими проявами життя суспільства тощо.

Серед навчальних закладів, в яких здійснюється підготовка майбутніх фахівців дизайнерського профілю, – Мистецький інститут художнього моделювання та дизайну імені Сальвадора Далі (м. Київ) і Мистецький коледж, до складу якого входить дизайн-студія. Означені заклади утворюють локальну освітню систему, в якій можлива певна академічна свобода. Як заклади свідомого професійного самовизначення вони можливість кожному суб'єкту освітнього процесу в системі професійної підготовки («учень дизайн-студії – студент коледжу – студент інституту – слухач професійних курсів – фахівець із дизайну») підвищити рівень професійної компетентності. Як заклади, що сприяють розвитку творчої обдарованості майбутніх дизайнерів, сприяють формуванню дизайн-еліти суспільства.

Однією з інноваційних ознак Мистецького інституту і коледжу є наявність центру конкурсної діяльності, який сприяє творчому художньому

розвитку особистості майбутнього фахівця з дизайну шляхом залучення до участі у вітчизняних та міжнародних конкурсах. Інноваційною ознакою мистецького коледжу є систематична організація і проведення майстер-класів, професійних семінарів, якими керують відомі вітчизняні та зарубіжні дизайнери на основі власних авторських програм та методик.

Більш складною є організація роботи *Мистецького інституту художнього моделювання та дизайну імені Сальвадора Далі*. Заняття проводяться з максимальним урахуванням цивілізаційних викликів, новітніх тенденцій і напрямів у мистецтві і дизайні, зміст яких визначає інноваційний освітнього процесу. Планування навчання, послідовність вивчення окремих дисциплін залежить від характеру їх засвоєння, складності та рівня креативності, який вимагається від студента. Зокрема на активну частину дня передбачається вивчення дисциплін, що потребують від студента високого рівня концентрації уваги, зосередженості, педантичності, послідовності («Рисунок», «Живопис», «Композиція» тощо).

Важливою організаційно-педагогічною умовою функціонування Мистецького інституту є розвиток співпраці з творчими студіями відомих дизайнерів, підприємствами дизайнерського профілю, основні напрями якої визначено в укладених угодах про співробітництво (Угода про творче співробітництво з дизайн-студією Олександра Гапчука, Діани Дорожкіної, «ВолСТан», будинком моди «Rito», Мистецькою агенцією «Перлини сезону», «Лабораторією моди В'ячеслава Зайцева» (м. Москва), дизайн-центром «Енекс-енержі» (м. Маріуполь) та ін.). Це дозволяє майбутнім фахівцям із дизайну під час практичного навчання не

тільки закріпити набуті знання і вміння з професії, але й вирішити проблему працевлаштування.

Як показує досвід, випускники Коледжу та Інституту успішно працюють у провідних установах модельного бізнесу України, у дизайн-студіях відомих дизайнерів, беруть участь у розвитку власного бізнесу.

Налагодженню таких тісних зв'язків сприяє ефективно проведення практики, оскільки від якості її організації істотно залежить конкурентоздатність майбутніх дизайнерів.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок... Запропонована модель є перспективною і достатньо гнучкою структурою у підготовці майбутніх дизайнерів, а її впровадження у системі дизайн-освіти сприятиме зростанню рівня якості фахової підготовки таких спеціалістів. У життєвому самовизначенні, у практичному залученні до професії відбувається формування ціннісно-професійних якостей майбутнього фахівця. Становлення особистості ми розглядаємо за фазами єдиної для всіх системи послідовності розвитку: виникнення, становлення, період зрілості і перетворення, де кожна фаза являє етап у загальному процесі формування внутрішньої позиції особистості. Стадія виникнення при цьому співвідноситься з періодом адаптації учня до нових умов навчання, з його об'єктивним станом, характерним для початку педагогічної взаємодії. Стадія становлення особистості на кожному новому етапі неперервного навчально-виховного процесу відповідає суб'єктно-функціональній фазі реалізації функцій учнів. Стадія зрілості відповідає суб'єктивній фазі – її визначає внутрішня позиція свідомого співробітництва учня з педагогами, коли організація, навчання і виховання активно підкріплюється самоорганізацією, самоосвітою,

самовихованням. Стадія перетворення прямо переноситься на динаміку змін і корекції внутрішньої позиції в умовах нового навчально-виховного або життєвого ступеня.

Потреба людей у отриманні знань, вмінь, навичок із основ дизайну є показником спрямованості суспільства до розвитку власної культури. Тому ця тенденція була підтримана на рівні суб'єктів законодавчої ініціативи, народними депутатами О. Воловиком і О. Марченком, які внесли на розгляд Верховної Ради проект Закону України «Про додаткову освіту» [6]. Прийняття такої пропозиції парламентом України, відкривало б нові можливості для розширення сфери дизайн-освіти і внормування процесу надання освітніх послуг, щодо поширення проектної дизайнерської культури в українському суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Батишев С. Я. Профессиональная педагогика: учебн. для студ., обучающихся по педагогическим специальностям. / С. Я. Батишев – М. : «Ассоциация» Профессиональное образование, 1999. – 904 с.
2. Бойчук А. В., Шмалько И. С. Первые шаги в дизайне. / А. В. Бойчук, И. С. Шмалько // Техническая эстетика. – 1990. - № 9. – С. 11-14.
3. Еремина Е. И. Особенности управления профессиональным учебным заведением в системе непрерывной подготовки экономических кадров / Е. И. Еремина. – СПб. : СПбГУЭФ, 1997. – 160 с.
4. Казакова Е. И. Диалог на лестнице успеха/ Е. И. Казакова, А. П. Тряпицина. – СПб. : Образование, 1997. – 160 с.
5. Козлова О. Г. Методика інноваційного пошуку вчителя: навч.-метод. посібн./ О. Г. Козлова – Суми: ВВП «Мрія – 1» ЛТД, 1998. – 128 с.

6. Проект Закону України «Про додаткову освіту» // Інтернет-ресурс. – Код доступу: gska2.rada.gov.ua

7. Ремизов В. А. Культура личности (ценностно-мировоззренческий анализ): монограф. / В. А. Ремизов. – М. : АГЗ Мчс, 2000. – 216 с.

8. Степко М. Ф., Клименко Б. В., Товажнянський Л. Л. Болонський процес і навчання впродовж життя: монограф. / М. Ф. Степко, Б. В. Клименко, Л. Л. Товажнянський – Харків: НТУ «ХПІ», 2004. – 112 с.

9. Чельшева Т. В. Непрерывное художественное образование как целостная образовательная система: автореф. дис. ... д-ра. пед. наук: 13.00.01, 13.00.08 / Москов. гос. открыт, пед. ун-т. – М., 2003. – 48 с.

10. Шапко В. Г. Социология образования перед новыми вызовами. / В. Г. Шапко // «Круглый стол», Социологические исследования – 2000. - № 6. – С. 58-66.

11. Шпільчак В. А. Довузівська дизайнерська освіта: проблеми і перспективи/ В. А. Шпільчак // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Художня освіта: Зб. наук. праць / Упоряд. і відп. ред. С. О. Черепанова. – Вип. 5. – Львів: Світ, 2000. – С. 365-376.

REFERENCES

1. Batyshev S. Ya. Professyonal'naya pedahohyka: uchebn. dlya stud., obuchayushchykhsya po pedahohycheskym spetsyal'nostyam. / S. Ya. Batyshev – М. : «Assotsyatsyya» Professyonal'noe obrazovanye, 1999. – 904 s.

2. Boychuk A. V., Shmal'ko Y. S. Pervye shahy v dyzayne. / A. V. Boychuk, Y. S. Shmal'ko // Tekhnicheskaya estetyka. – 1990. - № 9. – S. 11-14.

3. Eremyna E. Y. Osobennosty upravlenyya professyonal'nyim uchebnyim zavedenyem v systeme

neprerivnoy podgotovky ekonomycheskykh kadrov / E. Y. Eremyna. – SPb. : SP6HUЭF, 1997. – 160 s.

4. Kazakova E. Y. Dyaloh na lestnytse uspekha/ E. Y. Kazakova, A. P. Tryapytsyna. – SP6. : Obrazovanye, 1997. – 160 s.

5. Kozlova O. H. Metodyka innovatsiynoho poshuku vchytelya: navch.-metod. posibn./ O. H. Kozlova – Sumy: VVP «Mriya – 1» LTD, 1998. – 128 s.

6. Proekt Zakonu Ukrayiny «Pro dodatkovu osvitu» // Internet-resurs. – Kod dostupu: gska2.rada.gov.ua

7. Remyzov V. A. Kul'tura lychnosty (tsennostno-myrovozzrencheskyy analiz): monohraf. / V. A. Remyzov. – M. :AHZ Mchs, 2000. – 216 s.

8. Stepko M. F., Klymenko B. V., Tovazhnyans'kyi L. L. Bolons'kyi protses i navchannya vprodovzh zhyttya: monohraf. / M. F. Stepko, B. V. Klymenko, L. L. Tovazhnyans'kyi – Kharkiv: NTU «KhPI», 2004. – 112 s.

9. Chelishева T. V. Neprerivnoe khudozhestvennoe obrazovanye kak tselostnaya obrazovatel'naya systema: avtoref. dys. ... d-ra. ped. nauk: 13.00.01, 13.00.08 / Moskov. hos. otkrit, ped. un-t. – M., 2003. – 48 s.

10. Shapko V. H. Sotsyolohyya obrazovannya pered novymy vyzovamy. / V. H. Shapko // «Kruhliiy stol», Sotsyolohycheskye yssledovannya – 2000. - № 6. – S. 58-66.

11. Shpil'chak V. A. Dovuzivs'ka dyzayners'ka osvita: problemy i perspektyvy/ V. A. Shpil'chak // Dialoh kul'tur: Ukrayina u svitovomu konteksti. Khudozhnya osvita: Zb. nauk. prats' / Uporyad. i vidp. red. S. O. Cherepanova. – Vyp. 5. – L'viv: Svit, 2000. – S. 365-376.

Fursa O. O. Training in the context of designers lifelong education

Annotation. The article is about the current trends in the development of design education, when the influence

of art on the formation of preferences and tastes of people is taken into account and encouraged from an early age and throughout the life. The idea of lifelong education gets its development in creating appropriate environment for the future designer: innovative comprehensive educational institutions, which would provide proper art education from the children's design studios and ensure the possibility of training after graduating.

Key words: *modernization of higher arts education, innovative type of educational institution, continuous education, continuity of various degrees of education, contemporary culture.*

Фурса О. О. Профессиональная подготовка дизайнеров в контексте непрерывного образования

Аннотация. *В статье речь идет о современных тенденциях в развитии дизайн-образования, когда учитывается и поощряется влияние искусства на формирование эстетического вкуса человека от самого младшего возраста и на протяжении всей жизни. Идея непрерывного образования получает своё развитие в создании соответствующей художественной среды для будущего специалиста-дизайнера: создание комплексных учебных заведений инновационного типа, которые бы давали соответствующее художественное образование от детских дизайн-студий и до возможности повышения квалификации после получения высшего образования.*

Ключевые слова: *модернизация высшего художественного образования, инновационный тип учебного заведения, непрерывное образование, наследственность разных ступеней образования, актуальная культура.*